

Ad -Soyad:

Sınıf - No :

ORTAOKULU 7. SINIF SOSYAL BİLGİLER DERSİ 2025-2026 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI

1. DÖNEM 2. YAZILI CEVAP ANAHTARIDIR.

1. Aşağıda Osmanlı Beyliği'nin kısa sürede güçlenmesinin sebepleri verilmiştir. Bu sebeplerin yanına ilgili olduğu faktörü yazınız. (5x5=25p)
(Sosyal-Ekonomik-Kültürel-Siyasi-Ekonomik-Askeri-Dini Hukuki-Coğrafi)

- Bulunduğu konumun genişlemeye uygun olması **Coğrafi**
- Yetenekli padişahların iş başına gelmesi **Siyasi**
- Kanunların herkese eşit uygulanması **Hukuki**
- Planlı iskân politikasının uygulanması **Sosyal**
- Türkmen göçleriyle asker sayısının artması **Askeri**

2. Aşağıda Yavuz Sultan Selim'in Mercidabık seferlerinin sebepleri verilmiştir.

- Safevilerin Şii propagandası ile halkı isyana teşvik etmesi.
- Osmanlı Devleti'nin **İpek Yolu**'nun İran'dan geçen Van-Tebriz hattını ele geçirmek istemesi.
- Safevilerin Orta Asya Türkleri'nin Anadolu'ya geçişini engellemesi ve bu durumun Rumeli'de **İskan siyasetinin** uygulanması konusunda sorun yaratması.
- Yavuz'un Safevi Devleti'ni tamamen ortadan kaldırmayı, Şii sorununa son vermeyi düşünmesi.
- Safevi hükümdarı Şah İsmail'in Osmanlı Devleti'ne karşı Memlûklüler ile anlaşma imzalaması.

Aşağıdaki soruları verilen bu bilgilerden hareketle açıklayarak yazınız. (5x4=20p)

A) Safeviler, Osmanlı devletinde iç karışıklığa yol açmak istemiş midir?

Evet, halkı isyana teşvik etmiştir.

B) Safeviler, Anadolu'ya Türkmenlerin yerleşmesini engellemiş midir?

Evet, Orta Asya Türklerinin Anadolu'ya geçişini engellemiştir.

C) Mercidabık Seferi'nin ekonomik sebebi var mıdır? Bilgiden bularak açıklayınız

Evet, İpek Yolu'nun İran'dan geçen Van-Tebriz hattını ele geçirmek istemiştir.

D) Safeviler Osmanlı'ya karşı başka devletlerle işbirliği yapmış mıdır? Bilgiden bularak açıklayınız

Evet, Melûklüler ile anlaşma imzalamıştır.

3. Sultan İbrahim Dönemi'nin en önemli olayı Girit'in fethidir. Venediklilerin elinde bulunan ve korsanların bir üssü hâline gelen Girit adası, 1645 yılında kuşatıldı fakat Girit, tam 24 yıl süren kuşatmadan sonra Osmanlı hâkimiyetine girebildi.

Girit'in Osmanlı yönetimine girdiğini hangi ifadeden anlıyorsunuz? (5p)

Osmanlı hakimiyetine girmiştir.

Girit'in fethi kolay olmuş mudur? Kısaca açıklayınız.(10p)

Hayır. 24 yıllık kuşatmadan sonra alınabilmiştir.

4. Aşağıda bilgisi verilen gelişmelerin adlarını yanına yazınız. (5+5=10p)

XIV. yüzyıl ortasında İtalya'da başlayıp XV ve XVI. yüzyıllarda Batı Avrupa ülkelerine yayılan, edebiyat, sanat ve bilim alanındaki gelişmelerin yaşandığı dönemdir.

Kelime anlamı yeniden doğuştur. **Rönesans**

XVI. yüzyılda Avrupa'nın çeşitli ülkelerindeki Katolik Kilisesi'nde yapılan yenilik hareketidir. Bu hareket ile skolastik düşüncenin yerini özgür düşünce, bilim ve gözlem aldı. **Reform**

5. Sanayi İnkılabı ile Avrupa'dan Osmanlı ülkesine bol, ucuz ve kaliteli malların girmesi Osmanlı Devleti'nde el ile üretimin yapıldığı atölyeleri ve burada çalışanları nasıl etkilemiş olabilir? (10p)

Atölyeler kapanmış, bu atölyelerde çalışanlar işsiz kalmıştır.

6. XVIII. yüzyılın başlarında yeniçerilerden "Tulumbacılar" adı verilen itfaiye bölüğü, hangi soruna çözüm bulmak için kurulmuş olabilir? (10p)

Yangın.

7. Ramazan günlerinde zenginler bakkal, manav gibi dükkânlara giderdi ve zimem defterini çıkarmalarını isterdi. Defterin başından, sonundan ve ortasından rastgele sayfalar koparır ve "Silin borçlarını, Allah kabul etsin" derlerdi. Böylelikle borcu olan, borcunu kimin ödediğini; borcu ödeyen de kimin borcunu ödediğini bilmezdi.

Zimem defterinin bugünkü karşılığı ne olabilir? (5p)

Veresiye defteri

Borçları ödeyen kişilerin hangi özelliğe sahip olduğu söylenebilir?(5p)

Hayırsever

8. Tarım, iklim, yeryüzü şekilleri ve hayvancılık faktörlerinden hangileri yerleşmeyi etkileyen beşeri faktörlerdir? Nedenini de belirterek yazınız.(10p)

Tarım ve hayvancılık. Çünkü bu faktörler insan faaliyetleri sonucu ortaya çıkmıştır.

Başarılar

Ortaokulu Sosyal Bilgiler Zümresi